

Udskriftsdato: 2. januar 2026

ISP nr 2000.653 (Gældende)

Inspektion af detentionen i Thisted

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

LOV nr 473 af 12/06/1996 18

Inspektion af detentionen i Thisted

Resumé

Den 15. maj 2000 foretog inspektionschefen inspektion af detentionen i Thisted.

Inspektionschefen konstaterede at der var mange ridser, heraf flere dybe, på den indvendige side af en detentionsdør. Inspektionschefen tilkendegav at han gik ud fra at politimesteren overvejede at indskærpe reglerne for visitation af de indsatte bl.a for genstande som kan bruges til beskadigelse. Inspektionschefen henstillede til politimesteren at være opmærksom på at alle indkigshullerne skal være tilstrækkelig klare til at se igennem.

Ombudsmandsinstitutionen modtog rapportmateriale om de seneste 20 anbringelser i detentionen forud for varslingen af inspektionen. Gennemgangen heraf gav anledning til bemærkning om at tidspunktet for indsættelsen i detentionen af hensyn til efterfølgende kontrol altid bør fremgå af politimesterens anholdelsesprotokol, og til kritk af at der for over halvdelen af detentionsanbringelsernes vedkommende – og ved mange af dem flere gange i løbet af anbringelsen – var gået længere tid end 30 minutter mellem tilsyn, herunder at der i et tilfælde gik næsten to timer mellem to tilsyn. Inspektionschefen anmodede herudover om udtalelser vedrørende flere konkrete forhold.

(J.nr. 2000-1101-618).

Den 7. marts afgav inspektionschefen følgende rapport til Politimesteren i Thisted og Justitsministeriet.:

”Den 15. maj 2000 foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere inspektion af detentionen i Thisted. I forbindelse med inspektionen modtog jeg rapportmateriale til gennemgang, jf. nærmere nedenfor under pkt. 2.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Politimesteren i Thisted og Justitsministeriet til eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som rapporten måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget sådanne bemærkninger.

1. Detentionslokalerne

Detentionslokalerne er beliggende i politistationens kælder. Der er i alt fire detentionslokaler på hver ca. seks m². Der er adgang til lokalene fra politistationens baggård, som er lukket med en gitterport. Fra gården sker indkørsel/indgang til lokalene gennem en garageport.

Ved indgangen til lokalene er der visitations- og modtagelsesrum. Her findes en skranke, et bord, en telefon, skabe til de anholdtes effekter, tæpper, en håndvask mv. Endvidere er der i rummet en kaldeknop til politigårdens vagthavende.

På skranken lå vejledninger til de anholdte. Imidlertid var der ingen eksemplarer af Rigspolitichefens pjece fra oktober 1987 om alkoholafvænning og -behandling (eller andre skriftlige vejledninger herom). Det blev oplyst at politiet altid mundtligt vejleder om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling (jf. nærmere under pkt. 2.7.).

Detentionslokalerne har hvide vægge, lysegråt gulv og røde døre. Væggene var pæne bortset fra et af de to midterste lokaler hvor der på den ene væg var en rød plamag (som umiddelbart lignede blod).

Jeg går ud fra at lokalet umiddelbart efter inspektionen er blevet rengjort, herunder at væggen er vasket. Jeg foretager mig ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

I hvert lokale er der to udluftningsriste i loftet og i gulvet en kloakrist. I lokalernes gulve er der varme. Endvidere er der i hvert af lokalerne på gulvet placeret en madras. Der var indbygget loftsbelysning i alle lokalerne (to lamper i hvert) der gav et afdæmpet, roligt lys.

Øverst under loftet er der i hver af lokalernes endevægge to små vinduer. Der er udsyn til den aflåste gård, som der ikke er offentlig adgang til. Således er der ikke mulighed for indkig fra uvedkommende.

I hvert af lokalerne er der kaldeknop, mikrofon, højttaler, kamera i loftet samt indkigshul og ventilationsriste i døren. På lokalernes hvide vægge er med skrift i rød maling markeret "TV-OVERVÅGNING".

Alle instrumenter blev afprøvet og virkede under inspektionen.

I detentionslokale nr. 1 er udluftningsristen længst mod vinduet temmelig beskidt og dermed tilstoppet. Endvidere var på dørens indvendige side mange ridser, heraf var flere dybe. Også indkigshullet i døren var ridset. Det blev oplyst at lokalet er det mest brugte.

Også i detentionslokale nr. 2 var udluftningsristen længst mod vinduet noget beskidt.

Det forhold at der i døren var ridsemærker, kan give det indtryk at visitationen i nogle tilfælde ikke er foretaget med tilstrækkelig omhyggelighed idet de indsatte har kunnet medbringe genstande som har kunnet bruges til disse beskadigelser. På samme måde vil sådanne genstande kunne bruges til selvbeskadigelse. Jeg henviser til Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer; § 13, stk. 1, hvorefter den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting.

Idet jeg går ud fra at politimesteren overvejer at indskærpe reglerne for visitation ved detentionsanbringelser, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Endvidere går jeg ud fra at udluftningsristene er blevet rensat, og foretager mig derfor heller ikke vedrørende dette forhold mere.

Jeg henstiller til politimesteren at være opmærksom på at alle indkigshullerne skal være tilstrækkeligt klare til at kunne se igennem.

For enden af gangen med lokalerne er der et stort lokale med toilet og bad.

2. Rapportgennemgang

Jeg bad under inspektionen om rapportmateriale vedrørende de seneste 20 detentionsanbringelser forud for den 15. april 2000, da jeg første gang varslede inspektionen. Jeg modtog herefter materiale vedrørende 20 anbringelser der dækker perioden fra den 8. januar 2000 til den 4. april 2000.

For så vidt angår 19 ud af de 20 detentionsanbringelser, har jeg modtaget kopi af politiets anholdelsesprotokol (AP) og tilførsler til døgnrapport samt tilhørende lægeerklæringer. Politimesteren i Thisted fik i den nævnte periode indført Politiets Sagsstyringssystem (POL-SAS). Den sidste af detentionsanbringelserne fremgår derfor af en udskrift fra POL-SAS.

Anbringelserne nævnt under gennemgangen nedenfor er for de 19 sagers vedkommende angivet med nummer fra anholdelsesprotokollen (AP, nr.), og anbringelsen som er indført i POL-SAS, er angivet med henvisning til POL-SAS.

Anholdelsesprotokollen indeholder oplysninger om samtlige anholdte, herunder anholdte med henblik på detentionsanbringelse. Anholdelsesprotokollen indeholder bl.a. rubrikker til angivelse af dato og klokkeslæt for selve anholdelsen, afgivelse til detentionen, overførsel til kriminalpolitiet eller andre myndigheder og løsladelse. Der er endvidere rubrikker til angivelse af hvem der har foretaget anholdelse, anholdelsesgrund, navn, adresse og CPR-nr. Endvidere er der i anholdelsesprotokollen gjort notat om tidspunkterne for tilsyn med de detentionsanbragte.

Døgnrapporten har ikke faste rubrikker. Tilførslerne til døgnrapporten indeholder bl.a. flere oplysninger om årsagen til anholdelsen og bemærkninger om nødvendigheden af lægetilsyn.

Af Politiets Årsberetning for 1998 fremgår det (s. 147) at der i dette år var i alt 124 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i Thisted politikreds. Heraf blev 51 lægeundersøgt (mens 2 blev indbragt til sygehus og 39 til hjemmet). Af politikredsens virksomhedsberetning – som jeg under inspektionen modtog et eksemplar af – fremgår det (s. 49) at der i 1999 var i alt 146 detentionsanbringelser af spirituspåvirkede personer i politikredsen. Heraf blev 120 lægeundersøgt (mens fire blev indbragt til sygehus og 42 til hjemmet).

Nærmere regler om detentionsanbringelse er fastsat i Rigspolitichefens Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994. Politimesteren i Thisted har endvidere i Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. april 1994 og Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. september 2000, begge vedrørende detentionsanbringelse (og af hvilke jeg modtog kopi under inspektionen), fastsat lokale bestemmelser herom.

2.1.

Efter kundgørelsens § 2 må i almindelighed kun spirituspåvirkede personer anbringes i detention.

Anbringelse af spirituspåvirkede personer i detentionen må dog kun ske hvis det skønnes strengt nødvendigt, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2.

Det er således efter kundgørelsen uden betydning i hvilken grad den pågældende er spirituspåvirket, ligesom der undtagelsesvist vil kunne ske anbringelse af personer der ikke er spirituspåvirkede (jf. § 2), men anbringelse i detentionen forudsætter i alle tilfælde at det skønnes strengt nødvendigt (§ 1, stk. 2).

I tilførslerne til døgnrapporten er det det i alle tilfælde udtrykkeligt anført at de anholdte var påvirkede af spiritus.

Jeg kan til orientering for politimesteren oplyse at jeg i forbindelse med opfølgning på min inspektion af detentionen i Esbjerg har udtalt at der som anholdelsesgrundlag bør anvendes umisforståelige benævnelser som spirituspåvirkethed, beruselse eller lignende. Jeg henviste til den tvivl om anholdelsesgrundlaget i forhold til kundgørelsens § 2 som brugen af udtryk som ”politivedtægten” kan føre med sig.

For så vidt angår sagerne fra detentionen i Thisted, er det i et af tilfældene i døgnrapporten angivet at den pågældende evt. også var påvirket af hash (AP, nr. 78), og i et andet at den pågældende var i en ”spiritus/narkotilstand” (AP, nr. 92). Af lægeerklæringen til AP, nr. 78 fremgår ikke nærmere om hvad den pågældende var påvirket af. Af lægeerklæringen til AP, nr. 92 fremgår det at den pågældende ”formentlig [var] påvirket af amfetamin eller lignende.” Af lægeerklæringen til sagen som er indført i POL-SAS, fremgår det at den pågældende var påvirket, og at han inden for det seneste døgn havde haft et lægemiddelforbrug af piller og hash.

Fra en sag om et dødsfald i detentionen på politistationen i Aalborg er jeg bekendt med at Rigspolitichefen har udtalt at kundgørelsen historisk set som udgangspunkt aldrig har omfattet andet end spirituspåvirkede personer. Rigspolitichefen har også anført at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin og/eller narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, efter Rigspolitichefens opfattelse bør lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Rigspolitichefen har samtidig tilkendegivet at denne opfattelse ikke fremgår af kundgørelsen eller andre instruktive forskrifter for politiets arbejde.

I forbindelse med den ovennævnte sag har Justitsministeriet den 6. november 1998 oplyst over for mig at det i forbindelse med revision af kundgørelsen vil blive præciseret at en tilbageholdt person som skønnes påvirket alene af medicin/ narkotika eller af en kombination af spiritus og medicin/narkotika, skal lægeundersøges og i svære tilfælde straks indbringes til hospital. Hvis anbringelse i detention – efter et lægeligt skøn – herefter findes forsvarligt, skal anbringelse ske i overensstemmelse med kundgørelsens regler. Den reviderede kundgørelse forventes at foreligge i begyndelsen af indeværende år.

De i AP, nr. 78 og 92 og POL-SAS omhandlede personer blev alle lægeundersøgt. Lægen har anført at de pågældende ikke skønnedes behandlingskrævende og heller ikke burde undersøges yderligere på skadestuen.

Jeg lægger herefter til grund at (opretholdelse af) anbringelsen i detentionen i disse tilfælde er i overensstemmelse med kundgørelsens § 2.

Jeg lægger herefter til grund at alle anbringelserne har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 2.

Jeg har ikke i øvrigt grundlag for en nærmere efterprøvelse af om detentionsanbringelserne i de enkelte tilfælde var strengt nødvendige, jf. kundgørelsens § 1, stk. 2. Jeg går ud fra at det har været tilfældet.

Jeg lægger således også til grund at anbringelserne i alle tilfælde har været i overensstemmelse med kundgørelsens § 1, stk. 2.

2.2.

Efter kundgørelsens § 9 skal der ske lægeundersøgelse medmindre det på grundlag af den tilbageholdtes tilstand eller omstændighederne i øvrigt, f.eks. oplysninger om den tilbageholdtes færden, findes ubetænkeligt at lægeundersøgelse undlades.

I Politimesteren i Thisted's Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. april 1999 fremgår følgende om lægeundersøgelse:

”...

Vagthavende skal sikre sig alle relevante oplysninger, som foreligger i forbindelse med anmeldelse, tilbageholdelse og indbringelse med henblik på at afgøre, om den indbragte skal lægeundersøges.

...”

I Politimesteren i Thisted's Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. september 2000 er følgende tilføjet:

”...

En sådan lægeundersøgelse skal altid finde sted, medmindre det på grundlag af den indbragtes tilstand og omstændigheder i øvrigt, f.eks. oplysninger om den indbragtes færden, findes ubetænkeligt at undlade lægeundersøgelsen. Vagthavendes begrundelse for evt. at undlade lægetilsyn anføres på døgnrapporten.

...”

I 13 af sagerne er der sket lægetilsyn efter indsættelse i detentionen. Det er i alle tilfældene samtidig angivet hvem der forestod tilsynet, og på hvilket tidspunkt det fandt sted.

Herudover er det i 1 tilfælde (AP, nr. 58) i tilførslen til døgnrapporten anført at lægetilsyn blev forsøgt, og i et andet (AP, nr. 98) at en læge på den skadestue hvorfra den pågældende blev afhentet, havde skønnet den pågældende ”egnet til opholdet” i detentionen.

Idet der faktisk blev gjort forsøg på lægetilsyn i sagen i AP, nr. 58, går jeg ud fra at lægetilsyn som udgangspunkt blev skønnet nødvendigt. Af døgnrapporten fremgår det at efter bemærkningen om at den pågældende ikke ville medvirke til en lægeundersøgelse, at det ”Skønnes ubetænkelig med lægetilsyn.”

Jeg går ud fra at dette rettelig betyder at det skønnedes ubetænkeligt med anbringelse i detentionslokalet uden lægetilsyn.

Om dette var lægens eller politiets skøn, fremgår ikke. Der fremgår heller ikke nogen begrundelse for skønnet. Jeg har ikke modtaget nogen kopi af en lægeerklæring om det ”mislykkede” tilsyn.

Jeg beder politimesteren om at oplyse hvem der skønnede at lægetilsyn var ubetænkeligt, og hvorfor. Hvis der findes en lægeerklæring, beder jeg om en kopi heraf. I modsat fald beder jeg om oplysning om hvorfor der ikke er udarbejdet en erklæring vedrørende forsøget på lægetilsyn.

I de resterende 5 sager hvor der ikke skete lægetilsyn, fremgår det i alle tilfælde udtrykkeligt af døgnrapporten at lægetilsyn har været overvejet. Herefter er det anført at det enten ikke skønnedes betænkeligt uden eller nødvendigt med lægetilsyn.

Bortset fra i 1 tilfælde (AP, nr. 34 hvor der i tilknytning til afgørelsen om ikke at tilkalde en læge er angivet en beskrivelse af den pågældendes larmende og voldsomme adfærd) er der i ingen af sagerne anført en (udtrykkelig) begrundelse for at det blev skønnet ubetænkeligt at undlade lægetilsyn.

Som det fremgår af det der er anført ovenfor, blev der imidlertid også først ved Politimesteren i Thisted's Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. september 2000 skriftligt fastsat en begrundelsespligt. Bortset fra sagen som er indført i POL-SAS, hvor anholdelsen fandt sted den 26. september 2000, og hvor der blev tilkaldt en læge, ligger alle de undersøgte sager forud for tjenestemeddelelsen som indførte begrundelsespligten.

Der er således ikke forholdt i uoverensstemmelse med politimesterens tjenestemeddelelse. Ud over at påpege at der ikke er givet begrundelser for de udøvede skøn vedrørende lægetilsyn, foretager jeg mig derfor ikke mere i den anledning.

Rigspolitichefens kundgørelse foreskriver ikke – modsat Politimesteren i Thisted's Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. september 2000 – notatpligt med hensyn til spørgsmålet om overvejelser om lægetilsyn. Jeg kan til orientering for politimesteren oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning har henstillet til Justitsministeriet i samarbejde med Rigspolitichefen at overveje i kundgørelsen at indføre notatpligt med hensyn til dette spørgsmål. Jeg har henvist til at en sådan notatpligt vil være hensigtsmæssig med henblik på at sikre at lægetilsyn overvejes i hvert enkelt tilfælde, og med hensyn til muligheden for kontrol med at det er overvejet.

Efter drøftelser med Rigspolitichefen, Politidirektøren i København og Foreningen af Politimestre i Danmark har Justitsministeriet efterfølgende oplyst at ministeriet har taget initiativ til at der i forbindelse med den generelle revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994 om detentionsanbringelse af spirituspåvirkede personer indføres krav om en sådan notatpligt.

Jeg har i en opfølgingsrapport vedrørende inspektionen af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

I alle de 13 tilfælde hvor lægetilsyn har fundet sted, har lægen udfyldt en fortrykt formular/lægeerklæring. Kun i 1 tilfælde (AP, nr. 79) skønnede lægen at yderligere undersøgelse/behandling på skadestue var påkrævet.

Der er ikke i kundgørelsen fastsat tidsmæssige bestemmelser inden for hvilke der skal ske tilkaldelse af eller undersøgelse ved læge.

Formålet med bestemmelserne om lægetilsyn er at vurdere om det er forsvarligt at lade den detentionsanbragte være anbragt i detentionen, eller om der eventuelt skal ske indlæggelse. Dette forudsætter at tilkaldelse af læge og undersøgelse af den detentionsanbragte sker snarest muligt efter indbringelsen.

Det er i alle tilfældene med lægetilsyn udtrykkeligt angivet hvornår dette tilsyn fandt sted, men i ingen af tilfældene fremgår det hvornår lægen blev tilkaldt. Jeg går ud fra at lægetilkald sker umiddelbart efter indbringelse til politistationen og indsættelse i detentionen.

I alle tilfælde er tidspunktet for anholdelsen anført i anholdelsesprotokollen. I 2 (AP, nr. 30 og 78) af de 13 sager hvor der var lægetilsyn, er rubrikken i anholdelsesprotokollen vedrørende tidspunktet for afgivelse til detentionen ikke udfyldt. For så vidt angår sagen i AP, nr. 30, blev den pågældende ca. 1 time efter anholdelsen løsladt til døgninstitutionen Aas med henblik på afrusning. Om den pågældende faktisk blev anbragt i et detentionslokale inden transporten med henblik på løsladelse, fremgår således ikke klart (jf. nærmere herom nedenfor under pkt. 2.5.). Under alle omstændigheder kan det i de (2) tilfælde hvor tidspunktet for anbringelsen i detentionen ikke er angivet, ikke konstateres hvor lang tid der gik mellem (for så vidt angår AP, nr. 30, den eventuelle) indsættelse i detentionen og lægetilsyn. I begge tilfælde gik der mellem anholdelsen og lægetilsynet mellem 40 og 50 minutter.

Med henblik på efterfølgende kontrol af det tidsmæssige forløb i forbindelse med detentionsanbringelserne, bør rubrikken i anholdelsesprotokollen vedrørende tidspunktet for indsættelsen i detentionslokalet efter min opfattelse i alle tilfælde være udfyldt.

Det er beklageligt at rubrikken ikke i alle tilfælde er udfyldt.

I 6 (AP, nr. 32, 33, 47, 59, 71 og 92) af de 13 tilfælde er lægetilsyn sket inden for 30 minutter efter indsættelsen i detentionen. I tilknytning til det ovenfor anførte bemærker jeg at tidspunktet for indsættelsen i detentionen i AP, nr. 47 er angivet i sammenhæng med angivelserne af tilsyn og ikke i rubrikken til angivelse af tidspunktet for afgivelse til detentionen. I 2 tilfælde (AP, nr. 79 og 65) er tilsynet sket hhv. 30 og 37 minutter efter indsættelsen. I 1 tilfælde (AP, nr. 95) fandt lægetilsynet sted 55 minutter efter indsættelsen i detentionen og 1 time og 25 minutter efter anholdelsen.

Jeg går ud fra at det sidstnævnte tilfælde er enkeltstående, og jeg foretager mig derfor ikke mere angående den nævnte sag (AP, nr. 95).

Af lægeerklæringen til AP, nr. 96 fremgår tidspunktet for lægetilsynet ikke helt tydeligt. Jeg lægger imidlertid til grund at det angivne er kl. 18.52. Af anholdelsesprotokollen fremgår det imidlertid at den pågældende først blev anholdt kl. 19.10. Af lægeerklæringen til sagen i POL-SAS fremgår det at lægetilsyn fandt sted kl. 5.01. I POL-SAS er det anført at den pågældende blev anholdt kl. 5.13.

Jeg beder politimesteren om oplysning om hvorfor lægetilsynet ifølge det angivne tilsyneladende fandt sted forud for anholdelserne i de to sidstnævnte sager (AP, nr. 96 og sagen indført i POL-SAS).

2.3.

Efter kundgørelsens § 12 skal der hurtigst muligt og inden anbringelse i detentionsrum iværksættes, indhentes oplysninger om den tilbageholdte i kriminalregistret med henblik på f.eks. skærpet tilsyn, eventuelle sygdomme mv.

I forbindelse med opfølgning af min inspektion af detentionen i Esbjerg udtalte Politimesteren i Esbjerg at bestemmelsen i kundgørelsens § 12 efter indførelsen af POL-SAS i alle landets politikredse efter hans opfattelse er forældet. Han henviste yderligere til at lægelige oplysninger ikke registreres i kriminalregistret.

Jeg tog det oplyste til efterretning. Jeg udtalte endvidere at jeg gik ud fra at Rigspolichefen og Justitsministeriet er opmærksom på disse forhold og lader dette indgå i grundlaget for den generelle revision af kundgørelsen.

Kun i et tilfælde (AP, nr. 30) fremgår det af døgnrapporten at der har været foretaget en forespørgsel i Kriminalregistret. I det tilfælde fremgår det i øvrigt at forespørgslen er foretaget med henblik på at undersøge om den pågældende som angivet af anmelderen var eftersøgt.

Af ingen af de øvrige 19 sager fremgår det om der har været foretaget en forespørgsel i Kriminalregistret.

Jeg beder politimesteren om at oplyse om der forud for detentionsanbringelserne (rutinemæssigt) er blevet indhentet oplysninger fra Kriminalregisteret. I modsat fald beder jeg om oplysning om hvorfor indhentelse af oplysninger fra Kriminalregisteret er undladt.

2.4.

Efter kundgørelsens § 13, stk. 1, skal der inden anbringelse i detentionen ske visitation i overværelse af den vagthavende. Ved visitationen skal der som hovedregel medvirke to polititjenestemænd som hver for sig skal foretage en fuldstændig undersøgelse af den tilbageholdte. Den tilbageholdte skal fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade på den pågældende selv, på andre personer eller på ting. Herudover skal bl.a. samtlige lommer tømmes, og de bør krænges ud hvis det er muligt. Efter bestemmelsens stk. 2 må en egentlig visitation kun foretages af personer af samme køn som den der visiteres.

I forbindelse med min inspektion af detentionen i Nykøbing Falster udtalte jeg at jeg – da formålet med visitation forud for indsættelse i detentionen er at sikre at den pågældende fratages alle genstande som kan benyttes til at volde skade – går ud fra at der efter bestemmelsen i § 13 altid er pligt til at foretage en

egentlig visitation (i form af beføling af den ”indre” beklædning), og at det således ikke er tilstrækkeligt med en overfladisk visitation af den ydre beklædning. Jeg udtalte herefter at sonderingen i § 13 mellem visitation og egentlig visitation må forstås sådan at bestemmelsen i § 13, stk. 2, om egentlige visitationer alene har til hensigt at angive at der skal være kønsfællesskab mellem den der foretager denne del af visitationen, og den der visiteres.

Efter bestemmelsen i § 13, stk. 3, skal penge og værdigenstande der fratages en tilbageholdt, noteres, f.eks. i anholdelsesprotokollen.

Det fremgår ikke af de undersøgte 20 sager om der er foretaget visitation, hvem der i givet fald har foretaget visitationen, under hvilke nærmere omstændigheder visitationen er sket mv.

Jeg beder på den baggrund politimesteren om at redegøre for embedets visitationspraksis, herunder forholdet mellem gældende praksis og kundgørelsens § 13.

Hvis politimesteren har notater om visitation i de pågældende sager, beder jeg om at modtage kopi heraf.

2.5.

Efter § 17, stk. 1, skal der ske et effektivt tilsyn med detentionsanbragte personer. Tilsyn skal efter bestemmelsens stk. 4 ske så hyppigt som den indsattes tilstand gør det nødvendigt, og ”så vidt muligt” mindst en gang hver halve time. Når der har været foretaget tilsyn, skal dette noteres med angivelse af klokkeslæt og underskrift eller initialer, jf. stk. 5. Overvågning af detentionsrum med tekniske hjælpemidler, herunder tilsyn der alene foretages ved at kigge gennem spionøjet i døren til detentionsrummet, kan anvendes som supplement til det i stk. 4 foreskrevne tilsyn, men kan ikke træde i stedet herfor, jf. stk. 6.

Jeg er bekendt med at der for nogle (andre) politikredses vedkommende har været etableret en forsøgsordning med elektronisk overvågning til delvis erstatning for det personlige tilsyn, jf. Rigspolitechefens skrivelse af 26. januar 1996 til de pågældende politikredse. Justitsministeriet har i brev af 6. november 1998 oplyst at ministeriet – som resultat af drøftelserne på et afholdt møde den 7. oktober 1998 – har tiltrådt Rigspolitechefens indstilling om at forsøgsordningen gøres permanent og udvides til at omfatte samtlige politiets detentionslokaler der er udstyret med et moderne lytte- og overvågningsudstyr. Justitsministeriet har endvidere oplyst at ministeriet som en følge heraf har taget initiativ til udarbejdelse af nærmere forskrifter for ordningen i forbindelse med den generelle revision af Kundgørelse II nr. 55 af 28. marts 1994.

Af anholdelsesprotokollen fremgår dato og klokkeslæt for anholdelse og løsladelse.

Tidspunktet for afgivelse til detentionen er ligeledes noteret i rubrikken dertil på nær i to tilfælde, jf. ovenfor.

I to tilfælde (AP, nr. 30 og 48) er der ikke gjort notat om tilsyn.

I sagen i AP, nr. 30 hvor den pågældende ca. 1 time efter anholdelsen blev løsladt til døgninstitutionen Aas med henblik på afrusning, fremgår det som anført ovenfor under pkt. 2.2. ikke klart om den pågældende faktisk blev anbragt i detentionen inden transporten til Aas.

Jeg beder politimesteren om nærmere at redegøre for forløbet i sagen i AP nr. 30, herunder om oplysning om hvorvidt den pågældende blev anbragt i detentionen, og i givet fald om hvorfor der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med hende.

I sagen i AP, nr. 48 blev den pågældende anholdt den 12. februar 2000 kl. 23.30. I rubrikken i anholdelsesprotokollen er det angivet at den pågældende blev indsat i detentionen kl. 21.40. Af såvel anholdelsesprotokollen som døgnrapporten fremgår det at han blev løsladt den 13. februar 2000 kl. 0.40. Jeg går derfor ud fra at det angivne tidspunkt for indsættelse i detentionen er en fejl.

Jeg beder politimesteren om at oplyse hvorvidt den pågældende blev anbragt i detentionen, og i givet fald om hvorfor der tilsyneladende ikke blev ført tilsyn med ham.

Da der ikke er gjort notat om tilsyn i sagerne AP, nr. 30 og 48, indgår de ikke i gennemgangen nedenfor.

Notat om tilsyn er foretaget ved angivelse af initialer og klokkeslæt for tilsynet. I en af sagerne (AP, nr. 24) mangler angivelse af initialer.

Det er beklageligt. Jeg går ud fra at der er tale om et enkeltstående tilfælde og foretager mig ikke mere i den anledning.

Som anført ovenfor fremgår det i sagen i AP, nr. 78 ikke hvornår den pågældende blev indsat i detentionen. Imidlertid fremgår det at den pågældende blev anholdt kl. 21.25, at der var lægetilsyn kl. 22.05, og at det første tilsyn fandt sted kl. 22.35. Jeg lægger på den baggrund til grund at der ikke gik mere end 30 minutter mellem indsættelsen i detentionslokalet og det første tilsyn med den pågældende.

I de sager hvor der er sket lægetilsyn, regner jeg det første tilsyn som det første noterede efter lægetilsynet.

Herefter er det første tilsyn, herunder lægetilsyn i 16 ud af de i denne forbindelse undersøgte 18 sager, sket inden for 30 minutter efter indsættelsen i detentionen.

I de resterende 6 sager er der gået mere end 30 minutter fra indsættelsen til det første tilsyn. I 2 af tilfældene er intervallet mellem indsættelsen og tilsynet hhv. 33 og 35 minutter.

I 6 tilfælde (AP, nr. 24, 47, 65, 78 og 79 og sagen indført i POL-SAS) er notat om første og senere tilsyn ført med højst 30 minutters interval.

I 4 tilfælde (AP, nr. 33, 34, 59 og 68) er der mellem nogle tilsyn gået op til 40 minutter. Hovedparten af tilsynene er dog foretaget inden for 30 minutter.

I 5 tilfælde (AP, nr. 32, 58, 71, 92 og 95 og 96) er der mellem nogle tilsyn gået op til 45 minutter. I 3 af disse tilfælde er de fleste tilsyn foretaget inden for 30 minutter (17 ud af 24 i AP, nr. 32, 21 ud af 22 i AP, nr. 92 og 10 ud af 14 i AP, nr. 96). I 2 af tilfældene er de fleste tilsyn foretaget med intervaller længere end 30 minutter (5 ud af 10 i AP, nr. 58 og 9 ud af 16 i AP, nr. 95). I 3 af de 5 sager er ingen eller få tilsyn foretaget med intervaller længere end 35 minutter (1 i AP, nr. 32, 1 ud af 22 i AP, nr. 92 og 2 ud af 14 i AP, nr. 96). I de øvrige 2 sager (AP, nr. 58 og 95) var intervallerne mellem hhv. 4 ud af 10 tilsyn og 6 ud af 16 tilsyn mellem 35 og 45 minutter.

I sagen i AP, nr. 16 gik der mellem tilsyn i et tilfælde 50 minutter. De øvrige 17 tilsyn i sagen er sket inden for 30 minutter.

I sagen i AP, nr. 98 gik der mellem tilsyn i et tilfælde 48 minutter. De øvrige 12 tilsyn i sagen blev foretaget med højst 30 minutters intervaller.

I sagen i AP, nr. 71 gik der mellem tilsyn i et tilfælde 1 time og 55 minutter. Imellem de øvrige 18 tilsyn i sagen gik der i 13 tilfælde mindre end eller 30 minutter og i 5 tilfælde mellem 31 og 44 minutter.

I AP, nr. 71 er der efter det lange interval på 1 time og 55 minutter anført nye initialer. I AP, nr. 96 er der i forbindelse med et interval på 45 minutter mellem tilsyn noteret ”overtagelse”.

I mange tilfælde er tale om mindre, men efter min opfattelse dog beklagelige, tidsmæssige overskridelser i forhold til kundgørelsens § 17, stk. 4.

Idet jeg umiddelbart må lægge til grund at der ikke har været særlige omstændigheder til hinder for tilsyn med 30 minutters interval, og at der er gjort notat om de tilsyn der faktisk har været foretaget, må jeg anse det for beklageligt at der for over halvdelen af anbringelsernes vedkommende, og ved mange af dem flere gange i løbet af anbringelsen, er gået længere tid end 30 minutter mellem tilsyn, herunder i et tilfælde små to timer mellem to tilsyn.

Løsladelsestidspunktet er som nævnt ovenfor angivet i alle sagerne. Rubrikken om overførsel til kriminalpolitiet eller andre er derimod kun i et tilfælde udfyldt (AP, nr. 30, der på grund af manglende notat om tilsyn – ligesom nr. 48 – ikke indgår i denne gennemgang, jf. ovenfor), og det nedenfor anførte bygger derfor på oplysningerne om løsladelsestidspunktet.

Med hensyn til vurdering af sidste tilsyn i forhold til løsladelsen er jeg opmærksom på at der fra det tidspunkt da den pågældende udtages af detentionen, og til vedkommende løslades, medgår tid til udlevering af eventuelle fratagne effekter og penge mv. og til eventuel afhøring.

I 10 af sagerne er løsladelse sket inden for 30 minutter efter det sidst noterede tilsyn. I 4 tilfælde er løsladelse sket inden for 45 minutter. I 2 tilfælde gik der hhv. 50 (AP, nr. 59) og 55 (AP, nr. 98) minutter mellem senest noterede tilsyn og løsladelse.

I sagen i AP, nr. 71 er der 1 time og 16 minutter mellem de noterede tidspunkter for det sidste tilsyn og løsladelse. I sagen indført i POL-SAS er der 1 time og 5 minutter mellem tidspunktet for det senest registrerede tilsyn og løsladelse.

Jeg anmoder politimesteren om en udtalelse om hvorvidt der har været forholdt i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4, i de to sidstnævnte sager.

Der er ikke i nogen af sagerne i forbindelse med tilsynsnotatet gjort notat om den indsatte tilstand, men i flere tilfælde er der gjort notat om andre forhold (f.eks. skader).

2.6.

Efter kundgørelsens § 18 skal tidspunktet for løsladelse fremgå af anholdelsesprotokollen. Det fremgår som tidligere nævnt i alle tilfælde på nær ét.

2.7.

Efter § 19 i kundgørelsen skal den pågældende inden han/hun forlader politistationen, vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Rigspolitichefen har udarbejdet en pjece herom der er omtalt i Rigspolitichefens cirkulæreskrivelse af 24. november 1987.

Justitsministeriet har i en udtalelse af 1. september 1998 i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning oplyst at der kan være behov for en revision af Rigspolitichefens pjece (der er fra oktober 1987), og at ministeriet vil tage spørgsmålet herom op over for Rigspolitichefen.

Efter bestemmelsen i § 19 har politiet en forpligtelse til at vejlede alle detentionsanbragte om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling. Vejledning vil kunne ske mundtligt og/eller skriftligt (ved udlevering af den nævnte pjece eller andre pjecer om spørgsmålet).

Særlige forhold kan dog gøre at vejledning i et konkret tilfælde helt eller delvist kan undlades. Jeg sigter her til tilfælde hvor den pågældende ved tidligere lejligheder har modtaget vejledning, og til tilfælde hvor den detentionsanbragte udviser direkte modvilje mod at blive vejledt – eventuelt i form af udlevering af en pjece.

Af Politimesteren i Thisted's Tjenestemeddelelse nr. 4 af 15. september 2000 fremgår det at den vagthavende skal påse at der i POL-SAS "oprettes særskilt disposition vedr. udlevering af vejledning til anholdte." Jeg går ud fra at der her sigtes til vejledning om anholdelse og ikke vejledning om alkoholafvænning.

I anholdelsesprotokollen er der ikke rubrikker til afkrydsning af om den anholdte har fået udleveret vejledning/pjece om alkoholrådgivning.

Til orientering kan jeg oplyse at jeg i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning anførte at det – ligesom med hensyn til spørgsmålet om lægetilsyn – efter min opfattelse vil være hensigtsmæssigt at der også gøres notat om vejledning efter kundgørelsens § 19. Jeg anførte endvidere at dette kan ske i forbindelse med det notat der efter kundgørelsens § 18, 2. punktum, skal gøres om løsladelsestidspunktet.

Jeg henstillede til Justitsministeriet også at overveje at indføre notatpligt vedrørende dette forhold. Jeg udbad mig underretning om hvad der videre skete i den anledning.

Justitsministeriet har efter drøftelserne med bl.a. Rigspolitichefen herefter taget initiativ til at der ved revisionen af kundgørelsen også indføres krav om notat vedrørende dette forhold.

Jeg har i forbindelse med min inspektion af detentionen i Herning taget det oplyste til efterretning.

Under inspektionen blev det som anført under pkt. 1 oplyst at alle detentionsanbragte mundtligt vejledes om mulighederne for alkoholafvænning og -behandling.

Endvidere blev det anført at politiet har en aftale med et lokalt misbrugscenter – som drives af Viborg Amt i henhold til servicelovens § 94 – om at ikke voldelige berusere kan afleveres på centeret hvis de ønsker det i stedet for ophold i detentionen, og at anholdte i relevant omfang vejledes herom. Jeg har modtaget en kopi af politimesterens materiale vedrørende institutionen, herunder kopier af skemaer til ansøgning om ophold på institutionen.

Som nævnt ovenfor var politimesteren ikke i besiddelse af eksemplarer af Rigspolitichefens pjecce fra oktober 1987 om alkoholafvænning og –behandling (eller andre skriftlige vejledninger herom). Det blev oplyst at man i et halvt års tid har været udgået for vejledningen, men at den nu er bestilt hos Rigspolitichefen.

Det er beklageligt at det således i længere tid ikke har været muligt at udlevere skriftlig vejledning til indsatte i detentionen. Jeg går ud fra at politimesteren nu har tilvejebragt skriftligt vejledningsmateriale.

I ingen af sagerne fremgår det udtrykkeligt at der er sket mundtlig vejledning om alkoholafvænning og -behandling, men jeg går på baggrund af det under inspektionen oplyste ud fra at dette er sket.

Jeg foretager mig herefter ikke videre vedrørende dette forhold.

3. Opfølgning

Jeg beder om at politimesterens udtalelser mv. tilbagesendes gennem Justitsministeriet, som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

4. Underretning

Denne rapport sendes til Politimesteren i Thisted, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.”